

Iz delavskih krogov. Važen sklep unije.

V Navy Yard v Brooklynu je bilo
več sto delavcev odpuščenih.

MIZARSKI ŠTRAJK.

Izdelovalke kravat so ostavile delo,
ker delodajalci nočejo upeljati v
tovarnah električni obrat.

Pekovska unija šteje 192 North
Hudson County je storila zelo važen
in pomemben sklep. Pekovski po-
močniki, ki hočejo pristopiti k uniji,
se morajo v bodoče izkazati s prvimi
državljanjskim papirjem, sicer se jih
ne bode sprejelo v unijo.

V zveznih ladjedelnicah je bilo več
sto delavcev odpuščenih.

V ladjedelnicah v Brooklynu, N.
Y., je bilo več sto delavcev odpušče-
nih, kar je povzročilo med organi-
zovanimi delavci vznemirjenje. Go-
vorijo se, da so bili delavci odpuščeni
iz varnostnih razlogov. Namesto de-
lavcev so bili komandirani na delo
vojaki. Da bi delavce pomirili, trde
uradniki, da so bili vojaki zaradi
službenih prestopkov obsojeni na delo
v ladjedelnicah.

Mizarji na Staten Islandu, N. Y.,
štrajkajo.

Mizarji na Staten Islandu so bili
zahtevali od svojih delodajalcev po-
višanje plače, in ker delodajalci niso
hoteli o tem ničesar slišati, so upri-
žorili štrajk. Delavci so zahtevali 50
centov na dan več plače. Dosedaj so
žužili na dan \$4.

Izdelovalke kravat na štrajku.

Izdelovalke kravat so bile pri zad-
njem štrajku se dogovorile z deloda-
jalci, da bodo ti upeljali v tovarne
električni obrat in da bodo zboljšali
zdravstvene razmere in varnostne
naprave. Delodajalci niso bili mo-
hesebda in zdaj so delavke radi tega
pričele štrajkati. Obenem zahtevajo
delavke neznatno zvišanje plače. Nad
1000 delavk je na štrajku.

Organizacija voznikov.

Predsednik mednarodne zveze voz-
nikov Joseph Forke je organizoval
voznike velikih grocerijskih prodaj-
alnic in vozniki bodo zdaj zahtevali
ureditev delavnega časa in zvišanje
plače.

SLOVENSKE VESTI.

Slov. pevsko društvo "Domovina".

Pri zadnjem zborovanju slovenske-
ga pevskega društva "Domovina" v
Greater New Yorku se je izvolil sle-
deči odbor: Predsednik Anton Bur-
gar; podpredsednik Geo. Slatič; taj-
nik Alojzij Erhartič; blagajnik Peter
Vodgrič; arhivar Josip Staudohar;
nazorniki: Anton Podgornik, Mary
Gostič in Marija Svetina.

Slovensko pevsko društvo "New
York."

Zadnja vaja slovenskega pevskega
društva "New York" v New Yorku,
je bila prav dobro obiskovana. Go-
spodje pevec kažejo veliko zanimanje
za petje in se prav pridno vadijo.
Vsaka vaja traja dve uri. Dosedaj so
se vadili v pesmih "Planinar" in
"Občutki".

Poroka v Brooklynu.

Včeraj sta bila v East New York,
Brooklyn Borough, poročena g. Adolf
Mantel in gospica Sofie Retlefson.
Druga sta bila ženinov polubrat g. B.
Lakner, član našega uredništva in
g. J. M. Retlefson, družica pa gospi-
ca Lora Retlefson. Mr. Adolf Man-
tel je tajnik slovenskega pevskega
društva "New York" in v newyorški
slovenski naselbini dobro znan in ob-
se priljubljen. Novoročencema se
silitamo najiskrenejše.

Nesreča na železnici.

Ogdensburg, N. Y., 2. sveč. Dva to-
vorna vlaka, sta trčila skupaj. Želez-
niški nadzornik Archie McDonald je
bil umrli.

Krojaški štrajk v Chicagu končan.

Štrajkujoči krojaški pomočniki v Chi-
cagu niso s svojim štrajkom ničesar
dosegli.

BOJ BREZ UPA NA ZMAGO.

Štrajkarji bodo morali zdaj pri delo-
dajalcih prositi dela. Vest o konča-
nem štrajku ni povzročila nobenih
demonstracij.

Chicago, Ill., 4. svečana. — Štrajk
tukajšnjih krojaških delavcev, ki je
trajal 22 tednov, je bil danes končan.
Štrajkarji niso ničesar dosegli. Ekse-
kutivni odbor je delavcem pojasnil,
da je nadaljni boj brezuspešen in je
iz tega vzroka odredil, da se ustavi
podaljni boj proti zvezi krojaških de-
lodajalcev. Delavci so se udali brez-
pogojno. Dotični sklep se je storil v
seji izvrševalnega odbora štrajkar-
skega komiteja z odobrenjem pred-
sednika Rickerta od zveze "United
Garment Workers of America". Vest,
da se je štrajk končal, ni povzročila
nobenih raznesla med štrajkujoče de-
lavce in ti so umaknili štrajkne stra-
že izpred tovarn, proti katerim je bil
štrajk napravljen. Demonstracij ni bilo
nobenih in delavci se bodo sklepu po-
korili. Vsak delavec bo moral sedaj
posamezno iti k tovarnarju in po-
vprašati za delo.

Iz slovenskih pokrajin. Novi tržaški škof.

Cesar je imenoval ljubljanskega ka-
nonika dr. Andreja Karlina trža-
ško-kopetskim škofom.

KLERIKALNI DENARNI ZAVODI.

Nemški listi poročajo, da dobi Celo-
vec korno poveljstvo. — Ljubljana
se od Dunaja povsod prezira.

Ljubljana. — Dne 20. jan. je došlo
v Ljubljano uradno poročilo, da je
cesar Franc Jožef imenoval za trža-
ško-kopetskega škofa kanonika dr.
Andreja Karlina v Ljubljani. Novi
tržaški škof je rojen dne 15. novem-
bra 1857. v Stari Loki na Gorenjs-
kem.

Klerikali v gospodarskih škrpih.

Klerikalne gospodarske organizaci-
je stoji tik pred polomom. Za to se
klerikali trudijo na vse mogoče na-
čine, da bi pozornost javnosti odvra-
čili od sebe, vsled česar izdajajo po-
sebe reklamne listke, v katerih na
izrečen način popisujejo vrline svojih
organizacij, nasprotne organiza-
cije pa devlejo iz hudobnosti v nič.
V zadnjem času so poročali nemški
listi, da dobi Celovec korno povelj-
stvo. Vojaške čete se namreč zadnjih
pet let pomikajo močno proti jugu na
mejo. Ali kljub temu, da je središče
juga bolj Ljubljana kot koroska me-
sta, se na Dunaju ogibljuje gotovi
krogi Ljubljane, in jej ne dajo ne žele-
zniških delavnic, ne kornega povelj-
stva. Tako da se Ljubljana od Dunaja
povsod prezira.

Prebivalstvo Ljubljane.

Po sedanjih rezultatih ljudskega
šteja soditi bo število prebivalstva
Ljubljane značalo nekako tri ali več
stotin nad 40.000. Brez vojaštva se-
veda.

Deželni predsednik baron Schwarz v
Opatiji.

Deželno predsedstvo kransko vodi
zdaj faktično dvorni svetnik grof
Chorinsky. Baron Schwarz si je žel
svoje otrpne tirske žile gret v O-
patijo, dočim je bil prej na Seve-
rinku.

Številka 13 v Chicagu.

V Chicagu so pri zaznamovanju hiš
s številkami v Downtownu okrajno iz-
pustili ominozno številko 13, da se
praznovreci ne bodo radi nje vne-
marjali.

POŽAR V WEEHAWKEN, N. J.

Velikanski požar v Weehawken, N. J.

Skladišča Erie železnice, v katerih je
bilo 10.000 sodčkov olja so pogo-
rela do tal.

NAD \$200.000 ŠKODE.

Na tisoče ljudi se je bilo nabralo ob
bregovih Hudsona in je gledal gro-
zni prizor.

Nesreča za nesrečo obiskuje new-
jerseysko obrežje. V sredo se je pri-
petila grozna eksplozija na New Jer-
sey Central kolodvoru, ki je zahteva-
la nad 30 žrtev in večerj je v Wee-
hawken divjal strašen požar, ki je
napravil za \$200.000 škodo. Opoldne
je nastal v neki baraki Erie železnice
ogrev, ki je preskočil tudi na skladiš-
če, v katerem je bilo 10.000 sodčkov
olja. Naenkrat je bilo skladišče v
plamenih in je pogorelo do tal, dasi
so bile požarne straže z brizgalnica-
mi prihiteli od vseh strani takoj na
gorišče in so na vse moč gasile. Skla-
dišče se nahaja ob vzhodni 19. cesti
v Weehawken. Tudi skladišča za pre-
mog so se bila vnela ali gasili so jih
rešili. Olje, ki je bilo v skladišču, je
bilo last Oil Vacuum Co. v Rochester
N. Y. Požar, ki je valil dim nad Man-
hattan in Hoboken je privabil na ti-
soče ljudi ob bregove Hudsona, ki so
gledali grozolepi prizor. — Dva
prevozna broda Erie železnice sta tu-
di bila v nevarnosti, pa so jih pravo-
časno rešili. Dva delavca se nista mo-
gla drugače rešiti, da sta skočila v
vodo in se potem rešila na neki vla-
dični parnik. Človeških žrtev ni za-
hleva. Požar.

Železniška nesreča pri panamskem
kanalu.

Panama, 2. svečana. Pri Miraflo-
res je vlak z delavci zadel v vagono,
ki so stali na progi. Štiri delavci so
bili umrli in sedem jih je bilo na-
varno ranjenih.

Zedinjene države naj pomagajo.

Predsednik republike Honduras, Da-
villa, je prosil vlado Zj. držav, da
posreduje med njim in generalom
Bonilla.

KONVERTACIJA DRŽ. DOLGA.

Washingtonska vlada je odločena va-
rovati interese ameriških kapita-
listov.

Washington, D. C., 5. sveč. — V
vladinih krogih prevladuje mnenje, da
so dnevi Davillove vlade v republiki
Honduras šteti. Kakor hitro bo ge-
neral Bonilla zasedel mesto Puerto
Cortez, bode poveljnik topničarke
"Tacoma" ponudil njemu posredova-
nje vlade Zjed. držav, da se končajo
homatije v republiki. Zatrjuje se, da
je general Bonilla tako posredovanje
všeč, ker ne želi nadaljnega krvopre-
litja.

Davilla, sedanjí predsednik repu-
blike Honduras se je obrnil do vlade
Zjed. držav in je prosil posredovanje.
Ameriški poslanik v Tegucigalpi,
glavnem mestu republike Honduras je
brozjavil državnemu departementu
v Washington, da se kongres brani
potrditi dogovor, ki se je sklenil med
zastopniki republike in med ameriški-
mi kapitalisti glede posojila, s kate-
rim bi se naj izvršila konvertacija dr-
žavnega dolga. Kongres se je branil
to storiti radi tega, ker so razmere
nestalne in noče prevzeti odgovornosti.
Vlada Zjed. držav je prepričana,
da se bode dogovor končno odobril,
ker Davilla in Bonilla želita konver-
tacijo državnega dolga, ki pa se brez
najetja posojila ne more izvršiti. Do-
kler ne nastane mir v Hondurasu, ni
misli na to, da bi se posojilo efek-
tualno.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI IN
NAJLEPŠI DNEVNIK

Atentat v Teheranu. Minister ustreljen.

Dva Armenca sta napadla perzijskega
finančnega ministra in ga umorila.

MORILCA POBEGNILA.

Umor je povzročil v perzijskem glav-
nem mestu veliko razburjenje.

Teheran, Perzija, 4. svečana. Seni
Ed Dowleh, perzijski finančni mini-
ster je bil na cesti napaden in umor-
jen. Naopdalea sta dva Armenca, ki
sta po izvršenem umoru ušla, dasi jih
je velika množica zasledovala.

Minister je bil na potu iz parla-
menta domov, ko sta ga Armenca na
cesti pričakala in streljala na njega.
Krogelje so zadeli ministra v prsi
in v glavo. Bil je takoj mrtev. Vest
o umoru se je hitro razširila po me-
stu in je povzročil veliko razburje-
nje. Vzroki atentata niso znani.

Teheran, 5. svečana. Pri atentatu
na finančnega ministra Sani Ed Dow-
leh, sta bila tudi dva policista obste-
ljena.

Umor je povzročil v mestu radi te-
ga veliko razburjenje, ker je bil šele
pred dnevi guverner v Ispahanu na
enaki način umorjen.

Osem oseb v aeroplani.

Pau, Francija, 2. svečana. Aviatik
Le Martin je danes izvršil polet z
aeroplanom, v katerem je imel osem
oseb. Vstvarj je ustvaril rekord na po-
letu z osemimi osebami.

Razne novosti iz inozemstva.

Velika poveljenja v ruski morna-
rici; aktivni častniki obtoženi.

IZGREDI V BILBAO.

Zveza angleških tiskarjev je sklenila,
da bode s 25. svečanom vse stavce
odpustila, ako bode organizacija še
nadalje ostala pri svojih zahtevah.

Petrograd, 5. febr. V mornarici
so prišli na sled velikim poveljen-
jem, pri katerih so prizadeti aktiv-
ni pomorski častniki. Poveljnik kri-
žarke "Askold" baron Rodin je po-
neveril 200.000 rubljev in proti jed-
najst drugim poveljnikom torpedov-
cev in transportnih ladij so vlozene
obtožnice. Poveljnik transportne la-
dije "Kolgin" Kusminkaravev si je
prisvojil 15.000 rubljev, katere je
bila vlada določila za ekspedicijo
Kjabušinskega na Kamčatko.

Prepir med socialisti in radikali
v Španiji.

Bilbao, Španija, 4. febr. Na zboro-
vanju, katero so bili priredili radi-
kali, je prišlo do ostre debate med
radikali in socialisti. Nastal je pre-
tepet. Policija je izpraznila dvo-
rano, nakar se je prepir nadaljeval
na ulici. Polieisti so z orožjem raz-
gnali izgrednike. Več oseb je bilo
ranjenih.

Madrid, 4. febr. General Weyler,
generalni poveljnik Catalonije, se je
posvetoval z ministerskim predse-
dnikom Canalejasom in z vojnim mi-
nistrom Aznarom. Kaj je bil predmet
posvetovanja, ni znano.

Položaj v tiskarski obrti na Angle-
škem.

London, 5. febr. Zveza angleških
tiskarjev je sklenila, da bode s 25.
svečanom odpustila vse stavce, ako
bode do tega časa njihova organiza-
cija še ostala pri zahtevi, da se de-
lavni čas skrajša na 52 ur na teden.
Stavei so na to odgovorili, da jih ta
sklep nikakor ne vznemirja.

Potres v Portugalu.

Lizbona, 4. febr. V mestu Alem-
tejo in v okolici se je včeraj prime-
ril močan potres, ki je trajal nad eno
minuto. Prebivalstvo je bilo v veli-
kem strahu. Škoda, katero je potres
povzročil, je neznatna.

Priznanje morilca.

Berolin, 5. febr. V Rappersdorfu
pri Žitavi sta bili dne 8. decembra
p. l. umorjeni vdova Gedlieh in nje-
na hči. Storiile je ženski ubil, pol-
je s petrolejem in potem hišo podžgal.
Sodnija je dala zapreti nekega delav-
ca Suessmanna, ki je zdaj priznal, da
je ženski umoril in oropal.

Posojila republik Luberiji.
Berolin, 5. febr. Nemško časopis-
je je pisalo zelo ostro proti Zedinje-
nim državam, češ, da so Nemčijo pri
sklepanju o posojilu republiku Libe-
riji prezirale. Sedaj pa se je izka-
zalo, da pogajanja o izvršitvi posoji-
la še niso končana in da se v Wash-
ingtonu nadaljujejo.

Veto-pravica na Angleškem.

London, 5. febr. List Daily News,
ki je glasilo ministerstva, poroča, da
bode takoj po slovesni otvoritvi parla-
menta prišla na razpravo predloga
o veto-pravici lordov in vlada bode
zahtevala, da se ta predloga najprej
reši.

Kuga na Kitajskem; bolezen je zelo
huda.

Berolin, 5. febr. Vlada je dobila
iz Kitajske poročilo, da prodira ku-
ga ob Shantung železnici proti nem-
ski koloniji. Promet na železnici se
je vstavil.

V Pekingu je več oseb obbolelo in
umrlo za kugo. Avstrija, Italija in
Anglija ter Zedinjene države so po-
slale zdravnike v okužene kraje.
Zdravniki poročajo, da je bolezen
tako huda, da človek po preteku
treh ur umrje.

Angleška kraljica-vdova se ne bode
udeležila slavnosti o priključitvi
kralja George V.

London, 5. febr. Kraljica-vdova
Aleksandra je izjavila, da se ne bode
udeležila slavnosti o priključitvi

Iz Avstro-Ogrske. Cesarska palača.

Posvetovanja v avstrijskih in ogrskih
delegacijah o proračunu za mor-
narico.

RAZŽALJENI PROTESTANTI.

Dva tajnika ameriškega poslanstva
na Dunaju morata odstopiti, ker sta
prišla v denarne sadrege.

Praga, 5. svečana. Nova cesarska
palača se bode spomladí slovesno o-
tvorila. Z gradnjo palače se je bilo
pričelo pred 20 leti in je stala več
milijonov kron, ker je palača vsa iz
marmorne. Cesar Franc Jožef je po-
daril palačo prestolonasledniku nad-
vojvodi Francu Ferdinandu, ki pa ne
bode v njej stanoval, dokler ne postane
vladar.

Pomožitev mornarice.

Budimpešta, 6. svečana. — Odseki
avstrijskih in ogrskih delegacij se
pridno posvetujejo o proračunu za
mornarico. Proračun, ki zahteva 312
milijonov kron za pomožitev morna-
rice, se bode brez dvoma odobril. —
Dovoljeni kredit se razdeli na 6 let.
Vlada izdeluje baje tudi poseben za-
kon o mornarici, ki bo prikrojen po
nemškem zadnem zakonu.

Protestanti protestirajo.

Praga, 5. svečana. — Po naročilu
prestolonaslednika nadvojvode Fran-
ca Ferdinanda je slikar Einholzen
naslikal za novo cesarsko palačo ve-
likansko stensko sliko, ki predstavlja
izgon protestantov iz Avstrije pod
cesarjem Ferdinandom. Časopisje v
Nemčiji napada prestolonaslednika
radi tega ostro, češ, da je to dokaz
njegovega sovražnega mišljenja proti
protestantom.

Zadolžena poslaniška tajnika.

Dunaj, 5. svečana. — B. G. Rives,
prvi tajnik ameriškega poslanstva je
odstopil in drugi tajnik N. O'Shaug-
nessy mu bode sledil v najkrajšem
času. Uradno se razglša, da tajnika
odstopita iz zdravstvenih razlogov, ali
javna tajnost je, da se nahajata v ta-
kih slabih denarnih razmerah in v ta-
kih stiskah, da morata radi tega za-
pustiti svoji mesti.

RAZDELITEV PRISELJENCEV NA POSAMEZNE DRŽAVE.

Nov načrt trgovskega tajnika.

Trgovski tajnik Nagel ima nov na-
črt, po katerem hoče razdeliti prisel-
jence na posamezne okraje v drža-
vah in tako preprečiti preobiljenje
mest. Ta uspeh hoče trgovski tajnik
doseči s skupnim postopanjem vseh
naselniških uradov v deželi. Zdjaj je
poslal I. L. McGreya, načelnika infor-
macijskega oddelka v trgovskem de-
partementu v Ohio, Indiana, Michi-
gan, Nebraska in Wisconsin, da bode
poizvedel, ako in koliko priseljencev
potrebujemo te države. Druge drža-
ve bode McGray pozneje obiskal. Tr-
govski departement se nadeja, da bo
na ta način spravil priseljence v dra-
ve, kjer bodo lažje uspevali, kakor v
mestu. Naselniški uradniki pravijo,
da je nemogoče dogmati, koliko od-
stotkov priseljencev se naseli v me-
stu, gotovo pa je, da se jih mnogo na-
seli. Leta 1910. je izmed vseh prisel-
jencev jih ena četrtina napovedala,
da se misli naseliti v mestu New
Yorku. Izmed 95.000 priseljencev, ki
so šli v Illinois, se jih je 90 odstotkov
naselilo v Chicagu.

kralja George V., ki se bode vrnila
meseca junija. Ta izjava priča o ve-
likem sovraštvu, katero gotovo kralji-
ca-vdova proti kraljici Mary, svoji
sinabi. Dokler je živel kralj Edward,
je kraljica Aleksandra neomejeno
kraljevala na dvoru. Po smrti svo-
jega soproga je hotela še naprej
igrati na dvoru prvo vlogo, ali kralji-
ca Mary si ni dala kratiti svojih pře-
vic in je odločno nastopila proti svo-
ji tašči, ki je morala zapustiti kral-
jevsko palačo Buckingham. Zdjaj se
govori, da si bo 67 let stara kralji-
ca-vdova utvarila svoj dvor, bi bode
gleda sijaja tekmoval s kraljevskim
dvorom.

"GLAS NARODA"

(Slovensko Dnevno)
Owned and published by the
Slovene Publishing Co.
(a corporation)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Se celo leto velja list za Ameriko in
Canada . . . \$3.00
pol leta . . . 1.50
Se celo leto velja list za Evropo in
pol leta . . . 2.00
Se celo leto velja list za Azijo in
pol leta . . . 2.50
Se celo leto velja list za Avstralijo in
pol leta . . . 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
venem sedel in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in oznake se ne
razpisujejo.
Denar naj se blagovoli pošilja po
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
naslovne naznani, da hitreje najde-
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta na-
zov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telephone 4087 Cortlandt.

Dobro delo trupa.

Malokolič se zgodi, ali kadar se
zgodi, je vredno, da se zabeleži. Na-
mrež, da človek pride v položaj pol-
nopravne kake trupe. To se mora zdi-
gati, ker Diamond Match Company
je odločila, da bode vse patente,
ki so za brezvarno izdelovanje
žveplenke kake vrednosti, proglasila
prostim. Torej se se vse žveplenke
izdelane belin fosforom in v
tovarnah razvijali zelo škodljivi
pari, ki so provzročali pri de-
lavcih bolezni na čeljustih, in skoraj
vsa delavca v takih tovarnah je u-
mrl za kostnim rakom. Na Nem-
skem je sploh prepovedano izdelova-
ti žveplenke iz belega fosfora, ker so
bili izumili neko drugo kombinacijo,
katero so porabili za kapije vžigali-
nic. Od tega časa so skoraj vse kul-
turne države odpravile beli fosfor iz
svojih tovarn, samo v Ameriki se je
še rabil. Večkrat se je v kongresu
poskušalo, da bi se odpravil beli fos-
for iz ameriških tovarn za vžigalnice,
ali vedno se je poudarjalo, da se ho-
če na ta način manjše tovarne za-
trati in vsa trgovina izročiti trupu.
Diamond Match Co., trust — ima
namreč vse patente za izdelovanje
vžigalnic, izvzema onega, pri katerem
se rabi beli fosfor. Zdi se, da trupa
sam izjavil, da pripravi svoje paten-
te za splošno porabo in zdi se, da bo
hitro imel vsake protestirali proti
odpravi belega fosfora iz tovarn za
vžigalnice.

Trust svedra ni popolnoma nes-
luhno ravnanje, ker tovarnarji morajo
predno upjeljeje trupevalne patente,
imeti nove stroje, katere pa tudi
trust kontroliira, ali vsajeno je tru-
stovo dejanje hvaljevredno in kon-
gres ne sme več odlašati, da izda
nove predpise v varstvo delavcev v
tovarnah za žveplenke in da prepove
uporabo belega fosfora. Zlostno
spravevalo je za ameriške delavske
razmere, da se tako prepoved sploh
mora izdati. Vsa delavca, ki dela
v tovarnah, kjer se za izdelovanje
vžigalnic rabi beli fosfor, ve natan-
no, da bode v par letih dobil nekro-
sno v spodnji čeljusti in vendar v
teh tovarnah niso nikdar trpeli po-
manjkanja delavcev.

Eksplozija v New Jersey.

Kakor je bilo samoočebni razmis-
lek, so oblasti takoj odredile pre-
iskavo o grozni katastrofi v New
Jersey. To je pri nas tako navada.
Kadar je tar odpeljal kravo in tele,
se preiskuje, kdo je pustil vlečna
vrata odprta. In kakor vse druge
preiskave, tako se bode tudi ta kon-
čala z nekaterimi priporočami in
nasveti.

O katastrofi se ne da mnogo go-
voriti in pisati in motivirati. Napre-
dek je zavdajal demonične sile v
človeško službo. Te sile strejo oko-
ve pri prvi priliki, ki se jim nudi in
divjajo grozno razdirajoče strah,
pogubo in smrt in more one nepre-
vidneže in nesrečneže, ki so jim za
to dali voljo, v sled malomarnosti,
nevednosti, lahkomišelnosti ali po-
nakljinosti.

Kot rezultat preiskave se bode
morda priporočilo, da se bode ne-
smelo tako velike množice dinamita
nagurkati transportirati, kar je pa
ravno tolikvega pomena, kakor da bi
po kakih katastrofi v premovalni-
število delavcev znižali, ali po kakih
plazovih eksploziji plin v manjših re-
zervuarjih imeli. Manjše kvantitete
dinamita lahko provzroči ravno tako

veliko katastrofo, ako se nahajajo
ljude v bližini eksplozije. Elementi
sovarajo, kar je ustvarila človeška
roka; to velja tudi o onih elementih,
katere je človeški um izumel s ko-
rist in v pogin človeštva.

Prepečenje.

— Ljubljana, 22. febr. —

(Nadaljevanje.)

"Veliko priljage imaš seboj", je
spregovoril končno stric Julij.

Iduna je spreletelo. Vprašala je,
kakor da se opušča:

"Ali se ti zdi?"

On se je zamislil za hip.

"Vedno je bolje, da se ne vlačim
starega v novo življenje."

Glasno, skoro nezavestno je mrm-
rala nato:

"Tako novo si sicer nisem mislila
— bolj nekako nadaljevanje —"

"Tvojih sanj?" je dopolnil on
vprašanje.

In ker ni nič odgovorila, je pota-
snil z glavo.

"Ne, dete, tega jaz nisem mislil
tako. Učiti bi se morala — misliti,
ne sanjariti!"

Zdrnila se je na lahko, kakor da jo
je pobil mehki dih susednikov.

Komaj opazen smehljaj je hupnil
preko njegovih oči, medlihih ustnic.

"Najl sam za te soto v moji ne-
posredni bližini. Ureditev najinega
kupnega stanovanja prepustim tebi;
za sedaj, sprva, bi bilo najbolje, da
si v vzameva meblirane sobe, kajti,
kaj da boš sedaj, tega ne vem —"

"Toda, kar hočeš ti?"

"To imam, in to ostane nespre-
menjeno."

"Kako srečen si ti —"

"To pride tudi pri tebi, dete! Po-
misliti, da sem jaz še enkrat tako
star, učen ti! V mladosti je malo-
ko srečen."

"Ampak ti mi obljubiš — da bo
bom? — Da?"

Izsiljeno, boječe je zvenelo vpra-
šanje.

On jo je pogledal s svojimi globo-
ko leščimi, temnimi očmi:

"Mnogo zahtevaš od mene, dete
moje; in vendar ti obljubljam. Sa-
veda ne smeš misliti, da pride sreča
od tam, od kjer jo pričakuješ; kajti,
ti jo pričakuješ danes od tega, čez
leto zopet od onega, — danes od de-
la, jutri od slabe. Tako se sreča ne
pusti uloviti. Tiho je treba biti, ni
soto tiho! — In ne se ozirati ne na
desno, ne na levo; temveč treba glo-
dati v notranjost, v bistvo stvari!"

"Potem pa pride sreča, tihih kor-
kov — te je mir, spoznanje —"

"Tega ne umem posrešiti..."

"Kako naj bi ti? Ampak jaz
te hočem naučiti, — samo obogati
ne moraš. Ne strajati se in ne ob-
stajati — ampak vedno naprej!"

Njo je spreletelo in dvignila je k
njemu oči, kakor v lačni preplase-
nosti.

Naprej! — Zopet je zaslišala tisti
veliki "govor" iz svojih otroških
dni — zopet je začel bledeti okrog
njih ušes, in postalo je, je naen-
krat mrzlo, tako mrzlo, kakor v ti-
stih zgodnjih meglenih jutrih, če so
brez usmiljenja potegnili z nje toplo,
meko odejo.

Drošja je obstala.

"Tukaj smo!" je dejal Delten.

Vodil jo je po stopnjicah, pokritih
s tankim tepihom, do drugega nad-
stropja.

Na hodniku je stala prijazna, se
mlada gospa:

"Kar notri, gospoda! Soba je
v najlepšem redu; na mizo sem po-
stavila nekaj zelenja in rož, da izgleda
lepiše in da ne bo gospici dolgočas
po domačem vrtu."

Bila je štirikotna, kvadratna soba,
trezna in nezačeta, kakor da so pa-
re sobe, namenjene za oddajanje.
Sredi sobe je bila razstavljena z rde-
nim ripsom preoblečena garnitura, ob
strani mala ozka postelja, in neraz-
merno velika pisalna miza; na ste-
nah je viselo par oljnatih tiskov in
pa neka (očividno po fotografiji) tr-
do in leseno izdelana ribša: portret
mladega moža.

Gospodinja je vjela, Iduna jo po-
gled, ki je bil obstal za par trenot-
kov na tej sliki.

"To je neki študent, ki je stano-
val pri nas; bil je v tretjem seme-
stru, mediciner. Ko je bil moj mož
tako bolan, je pomagat prav pri-
negovati ga. Potem smo mu iz hval-
jeznosti dali napraviti po njegovi fo-
tografiji po slike, pa je ni več seboj.
Mu pač ni ugajala. Kaj boljšega pa
nismo vedeli, in deset kron je stala."

Tako govoreča je postavljala pri-
ljubo lipo in kraju in potem pokima-
la prijazno:

"Naj pač gospoda opreže za tre-
nutek, moram pogledati v kuhinjo.
Zjutraj prinesem takoj; gospici bo
pač lažja!"

Iduna je stopila t. okno.

"Kako daleč se vidi od tu; mi
samo prav na kraju mesta —"

"In zdaleč, — v razdalji v doli-
koti, saj notri v razdalji v doli-
koti!"

"Res!"
Oddahnila se je globoko in lažje
je bilo.

On se je smehljaj:

"Jaz že dolgo nisem bil zunaj.
Banes, ko sem šel po-te na kolodvor,
po dolgih mesecih zopet enkrat. In
sedaj bom pač zopet večkrat stopal
tja ven v sumno vrvenje, da ti pe-
kačem, kaj vse poznam. Pozneje bo
s teboj ravno tako, kakor z menoj...
Izbiral in begal sem dolgo, dokler ni-
sem sledil — sit večnega preselje-
vanja — našel tega kraja in tega
svojega doma... Vidiš, tam nasproti
tista hiša z vrhom okroginokrog, z
zračnim zidovjem in srednjeveškimi
ozkimi obokanimi okni."

"Kakor kak grad izgleda."

"Da... Tam stanujem jaz. Neki
prismojeni kipar si je sezidal to hi-
šo; spodaj je atelje. Morda je hotel
ubežati svetu, morda pa je bila tudi
samo spekulacija glede terena, am-
pak tako hitro ne prihaja kdo blizu.
"Anima sola" je nazval svojo vilo.
Škoda, kajti zdaj se mimoidoči ljud-
je vstavlja in zija v to, v kamen
izklesani napis. Menda ne more biti
niče sam, da ne bi hkratu klical
svetu:

"(Hejte, jaz sem sam!"

"Ampak lepo je vendarle: anima
sola..." je dejala Iduna skoro ne-
vede in njen sanjavi pogled se je iz-
gubil v megleni sivini, ki se je dvig-
ala nad pokosenim mokrotnim ja-
nim travnikom, ki je bil z nizkimi
lesnimi plotovi parčiran za zida-
nje. On pa jo je prijel za roko in
potegnil od njega v sredino sobe.

"Čakaj sedaj, da te malo ogle-
dam."

Z velike močnostjo je bil tzel paj-
čola s klobuka, da jo je mogel po-
tem rešiti tudi klobuka. Prav oče-
tovski je potem počivala za trenutek
njegova roka na njenih laseh, ali ko
je naglaj, da bi jo poljubil na čelo,
se je hipoma zdrnila, planila v
stran in ga zrla strmeče z velikimi
preplazenimi očmi.

"Jaz sem mislil, da hočeš biti mo-
ja žena!" je dejal enostavno, a ni
poskusil, da bi se jej še enkrat pri-
blizal.

"Sedaj te pustim samo z gospodi-
njico; razloži lepo svoje stvari in si
uredi komodo. Gospa Jedlicky je
pridna in traja tam. Proti večeru
pridem po-te, da pojedva potem kam
na večerjo. Ali ti je prav?"

Namignil je, je še enkrat iz sobe,
da bi jej podal roko.

Mehanično je stopila zopet k oknu.
Zunaj se je bila vzdignila nevihta in
velike, težke kaplje so bile ob sipe.
Videla je, kako je stopil Delten iz
hiše s svojim mehkim črnim klobu-
kom, potisnjem globoko na čelo;
sedaj je razprl desnik in ga uprl
proti vetru. Njegova suhotna tanka
postava je bila nagujena naprej, nje-
govji beli, košeni roki sta držali kr-
čevito desnik, ki ga je močni veter
kljub temu potiskal semptja.

Potem je kar naenkrat obstal in
ga stisnil pod pazduho; obe roki sta
se skrili v žepih suknje in tako je
potem korakal naprej čisto mirno in
polagano.

Dež je bil v dolgih curkih preko
krajcev njegovega klobuka in mu
zdrkal za vrat.

III.

Ona plahost, ki jo je imela Iduna
pred Deltenom začetoma, je kmalu
izginila, a njeno mesto je zastopila
nekaka odvisnost, nenačudna odvis-
nost volje.

Od začetka ni pazila na to; z ve-
seljem se mu je udajala — kakor da
hoče dati svojemu duhu malo počit-
ka od mora. Večkrat se jej je zdelo,
da on oprežno čuva in nosi njeno du-
šo, da se njej ni treba brigati za njo.

V njem je bila neka prav ganljiva
skrb, podobna skoro žensko-mehko-
ni razvadi.

Vsako jutro je prihajal sem s kako
kurjavo, tupatam s kakim časopisom.

"Čitaj samo to, kar sem zaznamo-
val," je rekal. "Drugo je brez vred-
nosti za te, nepotreben balast."

In ona je čitela samo ona, od njega
označena mesta.

Opoludne sta jedla skupno v kaki
mali restavraciji. To je jej bilo v
največje veselje. On jej je postrežal
in jo smeje pogledaval, ko je prinesle
jedi pregledovala z otroško rado-
vednostjo in potem komaj vidno za-
vihavala svoj nos. Vdihovaje dvom-
ljivo fini dihi jedil.

"Ti si navajena boljše hrane,"
je jej dejal nekoč.

"Da," je odgovorila ona posteno.

Mislila je, da jo bo odslej vodil v
kak boljši lokal — ali ni storil tega.

V nekoliko dneh se je privadila
teji hrani; komaj da je še pazila na
to, kaj so jej predlagali — kajti bilo
je toliko za razgovore! In še več za
poslušanje. Delten je govoril mnogo
ju vedno interesantno; za njo, samo
ravno tako, kakor če je predaval na
univerzi pred krogom poslušalcev.

To jej je kmalu in čisto se je nje-
govji učenosti in njegovemu govorniš-
kemu talentu.

Oporekati mu se ni upala nikoli;
on jej je bilo povsem naravno
govoriti si nasprotno, kakor da bi

INFLUENZA.

Pravi "Pain-Expeller" se je iz-
borno izkazal pri nastopu zavrtnice
influenze.

Glavni pogoj je sveda, da se ga
rabi pravočasno, predno nastopijo
komplikacije z pojavi vročinske mrz-
lice.

Prva znamenja so navadno bolečine
v glavi, v udih, mrdica, šumenje v
ušesih, splošna oslabilost vsa te-
lesa, utrujenost v nogah in stegnih.

Ne odlašajte, ampak rahlajte pri ta-
kih pojavih takoj pristni "Pain-
Expeller", ker zaubranite s tem več-
tedensko bolehanje.

Navodilo za rabljenj je priloženo
vsakemu zavrtiku.

Varujte se ponaredb.

25 in 50 centov steklenica.

F. AD. RICHTER & CO.

215 Pearl St., New York, N. Y.

N. B. — Richterjeve Cougo pilule
proti zaprtju.

to, kar je dobivala v čitanje, je bilo
pisano v istem duhu. V njem pa je
bilo tudi nekaj, kar je vspešnost
doela izključevalo. On je bil moj-
ster, ona pa filovica, katero je mode-
loval po svoji volji.

In v njeni duši je nastal suženjski
čut odvisnosti. Ona je mislila, da je
to ljubezen.

"Nekega jutra ni prišel kakor po-
navadi.

Ta večer poprej je bil Delten še
bolj bled nego navadno in se je par-
krat prijel za glavo, kakor da ga ne-
kaj zbada. Na njeno skrbno boječe
vprašanje jo je bil na kratko pom-
nil.

Toda tedaj, ko je bilo že dranjst
in njega še vedno ni bilo, je postala
zares nemirna. Pa ne samo nemir,
tudi potreba do bivanja skupno z
njim, je bilo to.

(Dalje prihodnje.)

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. K. v Collinwoodu, O. Vašega
svorila ne moremo in ne smemo pri-
obiti, če je on, kar pišete, tudi
res. Sicer je pa neverjetno, da bi
verovali ljudje vsakemu, ki se zmi-
sli, da bode kolektal za kakšen do-
ber namen.

Štrakar v Yankon, Pa. Pesem ni
napačna, vendar za tisk ni zrela.
Treba bi bilo zelo mnogo poprav, za
kar pa nimamo časa.

M. R. Hoboken, N. J. Hovdov
parnik "Elbe" se je potopil dne 30.
januarja 1895 v bližini angleškega
obrežja. Vanj je zadel angleški pa-
rnik "Cathie". Pri katastrofi je iz-
gubilo življenje 330 oseb.

C. L. City. Peonage pomeni to-
liko, kakor sužnjstvo. Obstaja v tem,
da se ljudi oropa svobode in prisili
k delu, katerega prostovoljno ne bi
hotel opravljeni.

Dragotin S. City. Lincolnov roj-
stni dan je v državi New York od 1.
1895 postavljen praznik.

H. B. A. Kar niste ameriški
državljan, tudi ne morete zahtevati
potnega lista.

Nevedna. Da se zopet poročite, ne
potrebnosti sodniške ločitve, če re-
šite šest letnih ne veste svojemu po-
možu in če vam ni znano, kje se nahaja.
Ko greste po ženitovniško do-
voljenje, morate to povedati doti-
nemu uradniku.

P. F. 92, ulica, New York. Nam ni
znano. Izveste na konzulatu.

POSILANO.

Math. Ogriun v Waukegan, Ill. v od-
govor na dopis v 8. številki
"Am. Slovenca".

Ne brskaj se tam, kjer Te ne srbi,
ter ne zavijaj tako binavsko cele
stvari! To je moj svet, katerega Ti
dram. Da se pa dokaže, na čegavi
strani je resnica ter na čegavi laž,
naj še enkrat priobim Tvoj zadnji
dopis. Pišeš deslovno: "Ta rojak
se je jako ponesrečil, za kar me on
sodi lažnika." Tukaj si celo stvar
preobrnil, ter ji dal popolnoma dru-
gačno obliko, kot je bila prvotna.
Sem mar jaz trdil, da ni priprtila
nesreča, ter Te zato imenoval lažni-
ka? Ne, Te nisem pogledal se en-
krat, če je bilo to zapisano! Laž je
bila pa v tem, kar si Ti se sam zra-
ven, dodal, o delih policajih in o do-
lični pesmi, ter o par drugih neum-
nosti, o katerih si pisal. Zdi se mi-
slim, da Ti je dovolj jasno, zakaj
sem Te "sodil" za lažnika. Zopet
daje pišeš: "Ako je človek santav,
da ne more hoditi in trdi, da ni res,
gleda ga za takemu človeku." V
teh besedah se vidi dovolj jasno Tvo-
je laž, kajti jaz nisem nikdar trdil,
da to ne res, ko me je pač vsako

lahko videl: da to trdim, bi se mi go-
tova vsak v obraz smejal.

Zatorej pa v drugič, kadar Te bo
zopet veselilo kaj slinčnega pisati,
premislil in pogled dobro, kaj pišeš;
kajti laž in resnica se nikdar nista
bili prijateljici. Ako pa slabo vidiš,
si natakni očala, morda bode potem
boljše. Sveda, če je pa človek po-
polnoma slep, potem mu tudi očala
več ne pomagajo. (Človek katerega
je, je brez časti! Človeku brez časti
pa jaz ne odgovarjam več in s tem
naj bo ta afera končana!

Waukegan, Ill., 1. febr. 1911.

Josip Leben.

POSILANO.

Na različne opazke, koje sem mo-
ral v zadnjih časih kot organizir
keve sv. Cirila in Metodah preslišati,
sem primoran v dokaz resnice sle-
deče v javnost podati:

Pri prevzemu službe kot organizir
sem zahteval nikake plače, ker ta
obrt ni moj poklic; od odbora rade-
voljno ponudeno mi tedensko plačo
\$2 sem jemal pod pretežbo, da naj
si iščejo organizista. Nekaj dni po
letni cerkveni seji došlo so mi iz več
strani na misa besede, češ, organizista
se plača preveč. Ker so te vesti iz-
hajale ravno iz ust glavnih cerkvenih
udov, sem si stvar iz razlogov, da
sem skozi celih 8 mesecev ves svoj
prosti čas porabil izključno le v po-
zdi: cerkvenega petja, na kratko
premisli in pismenim potom na cer-
kveni odbor dosedaj plačo zvišal
na \$4. (Mislim si lahko, da se danes
neko delo, ki se opravlja polovi-
ce zastoji, ne zna ceniti! Je oao
delo, ki se dobro plača in ga izvrša-
jejo nam tudi narodni, se dandanes
visoko cenijo.) Zopet na prigovarjanje
pametnih mož sem ostal pri starem,
oziroma nisem zahteval nikakršne
plače. Takoj nato mi je sledilo po-
stoš pismo, brez podpisa, in to s ta-
ko vsebino, da bi se zgrajala nad njo
živina, da bi znala čitati. Pisen te-
ga pisma bi pač svetoval, naj poprosi
drugi solarska-zacetnika, naj ga v
tem času, ko se zamudi s pisanjem
takega pisma, prebrata in se odloči
bo za to enkrat hvalen, ker s tem
si bo pridobil vsaj glavno podlago pi-
sanja. Sicer pa naj dotični pride-
jane besedo "ta" in "slabo" se kri-
minalne besede, s kojimi pride v do-
tiko sodnja, ker tak človek, oziroma
cel tabor, iz kojega pisma prihajajo,
je zmožen v svojem neznačaju do
vsake hudobije.

Dotičnim, ki jih bode šolanje ka-
kega človeka, moram omeniti, da dan-
es stoji svet na dokazih in na razne
halucinacije, češ, ako je on študiral,
mi smo pa "gaji", odgovarjam, da
se samo vsled vožnje čez morje v dru-
go "kontro" možgani pozicije se ne
spremenje.

Končno naj pripomnim, da prejme
sleberi, ki mi dokaže, da sem se ke-
dar hvalil s svojim orgarjanjem in št-
diranjem, na roko izplačanih \$100.

S tem pri meni vsa zadeva "ad
acta".

Shebogyan, Wis., 28. jan. 1911.

John Droll,
606 Jefferson St.

ODGOVOR

moji nekdanji brati!

Spodaj podpisani sem prisiljen, da
odgovorim moji nekdanji ženi. V
publičnem listu me izmišljeno opi-
suje in dolzi, da je bila prisiljena
mame zapustiti. Ona trdi, da ni imela
obleke. To je laž, ker vsak rojak v
Cumberlandu lahko priča, da je ona
vedno imela ravnokotno, dobro obleko,
kakor druge žene. Potem pravi, da
ni imela denarja. To je zopet laž,
ker ona je ves svoj življenjski denar
pri sebi nosila — če jo istega pot-
tolače, ali pa jo ne — dandaj ne

Slovensko katoliško

podp. društvo

Za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: Forest City, Pa.

